[18]

SEAT No.________ **No. of Printed Pages : 1**

SARDAR PATEL UNIVERSITY

S.Y.B.A. EXAMINITION, III SEMESTER

11/01/2021 MONDAY **UA03 SGUJ 21 GUJARATI PAPER-21** કુલ ગુણ : ૭૦

10:00 am to 12:00 pm ગુજરાતી સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ-૩

પ્રશ્ન-૧ નીચેના ચાર પ્રશ્નમાંથી <u>કોઇપણ બે</u> પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૪૦

૧. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરી, પત્રકારત્વના વિવિધ સ્વરૂપોનો પરિચય કરાવો.

૨. પત્રકારત્વ એટલે શું ? તે સ્પષ્ટ કરી, તેની મહત્ત્વની વ્યાખ્યાઓ ચર્ચો.

૩. ફિચર લેખ એટલે શું ? તેની વ્યાખ્યા આપી, તેના મુખ્ય હેતુઓ જણાવો.

૪ લેખનો અર્થ જણાવી, લેખનની સજ્જતાનો સવિગત પરિચય કરાવો.

પ્રશ્ન-૨ નીચેના ચાર પ્રશ્નમાંથી <u>કોઇપણ બે</u> ના ઉત્તર આપો. ૩૦

૧. વર્તમાનપત્રોમાં લેખન વિષયોનું વર્ગીકરણ.

૨. પત્રકારત્વના ક્ષેત્રે પ્રગટ થતા લેખના હેતુઓ.

૩. હિન્દીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો.

स्वास्थ्य ही जीवन है

स्वस्थ रहने की पहली शर्त है ताजा हवा और शुद्ध पानी। हर पल हम सांस लेते और छोड़ते हैं। सांस लेने का मतलब है, हम हवा ग्रहण करते और सांस छोडने का मतलब है कि हम अपने शरीद से गंदी हवा बाहर निकालते हैं। आखिर जीवन है क्या? यह सांसों का आना-जाना ही तो जीवन है। गांवों में ताजा हवा मिलती है। परंतु गंदगी के कारण यह दूषित हो जाती है। गांव के चारों ओर घूरे पड़े रहते हैं। जगह-जगह कूड़े-करकट के ढेर लगे रहते हैं। लोग गांव के आस-पास ही दिशा-पानी के लिए बैठ जाते हैं। इससे गंदगी फैलती है और बदबू के मारे सिर-भन्ना जाता है। कूड़े-करकट और घर के सामने गंदा पानी भरा या फैला रहने के कारण मक्खी-मच्छर उत्पन्न हो जाते हैं। जरा सोचिए ऐसी हालत में कैसे स्वस्थ रहा जा सकता है। यदि गांव को साफ-सुथरा रखा जाए तो वहां के निवासी ताजा हवा के लिए तरसेंगे नहीं और बेहतर स्वास्थ्य लाभ कर सकेंगे।

- स्वामी रामप्रसाद

૪. ગુજરાતીમાંથી હિન્દીમાં અનુવાદ કરો.

સાહિત્ય અને સમાજ

સાહિત્ય સર્જનનો મૂળ આધાર સાહિત્યકારની કલ્પનાશક્તિ છે. પરંતુ આ કલ્પનાશક્તિ અજાણપણે થયેલા અનુભવો, જોયેલી અને જાણેલી પરિસ્થિતિઓ અને સાહિત્યકારના શિક્ષણના રંગોમાં રંગાઈ જાય છે, એટલે એનાં કલ્પનાનાં પાત્રો પણ એ સમયની પરિસ્થિતિનું બયાન કરે છે. સાહિત્યકારના જીવનના ઘડતરમાં પણ અન્ય વ્યક્તિઓની જેમ એની કૌટુંબિક પરિસ્થિતિ, સગાંસંબંધી, મિત્રમંડળ વગેરેનો અચૂક ફાળો હોય છે. જે અનુભવો વ્યક્તિને જીવન દરમ્યાન થયા હશે, અંતરમનને સ્પર્શે તેવી જે ઘટનાઓને તેણે જોઈ હશે; અને આખરે જે સ્વરૂપે તેને ગ્રહણ કરી હશે, તે જ તેનાં લખાણોમા પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે છતી થશે. કવિ કે લેખકની કલ્પના પાછળ પણ વાસ્તવિક જગતની ઘટનાઓ કે અનુભવોની છાપ હોય છે.

- પી.કે.દાવડા

———— x ————